

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 7Csp/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124266853
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2025:6124266853.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, sudcom JUDr. Karolom Krochtom, v spore žalobcu: mBank SPÓLKA AKCYJNA, so sídlom Prosta 18, 008 50 Varšava, Poľská republika, IČO: 001 254 524, konajúca v Slovenskej republike prostredníctvom mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, IČO: 36 819 638, právne zastúpeného: MCGA legal, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36 715 662, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E., právne zastúpeného: JUDr. Rastislav Stašák, advokát, Advokátska kancelária so sídlom 17. novembra 14, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o zaplatenie 931,17 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému voči žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnom skončení veci.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou uplatnenou pôvodne v upomínacom konaní a postúpenou tunajšiemu súdu dňa 4.4.2025, domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 931,17 eur, úroku vo výške 153,98 eur, úroku z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 931,17 eur od 2.12.2022 do zaplatenia a náhrady trov konania, a to titulom porušenia zmluvných podmienok žalovaným z uzatvorenej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere mKreditka Plus č. HNN029097483/2018.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 17.5.2018 prostredníctvom elektronických prostriedkov písomnú Zmluvu o používaní kreditnej karty F. č. HNN029097483/2018, na základe ktorej poskytol žalovanému revolvingový úver v podobe úverového limitu vo výške 1.000,- eur dostupného na kreditnej karte. Žalovaný sa zaviazal neprekročiť dohodnutú výšku úveru a plniť všetky záväzky zo zmluvy riadne a včas, predovšetkým riadne a včas hradiť dlžnú istinu a úroky. Keďže žalovaný neuhradil dohodnuté splátky riadne a včas, žalobca ho listom zo dňa 21.9.2022 označeného ako Posledná výzva k uhradeniu dlžnej čiastky/vyhlásenie okamžitej splatnosti vyzval na úhradu sumy v omeškaní, a to v lehote do 15 dní od jej doručenia. Súčasne žalovaného upozornil, že ak v uvedenej lehote nedôjde k úhrade dlžnej pohľadávky, je táto výzva zároveň aj vyhlásením mimoriadnej okamžitej splatnosti. Žalovaný si predmetnú výzvu neprevzal. Uplynutím 15 dní odo dňa vrátenia výzvy došlo k zosplateniu úveru. Žalovaný dlžnú sumu nezaplatil ani napriek poslednej výzve na zaplatenie dlžnej sumy pred podaním žaloby zo dňa 21.2.2024. Žalovanú sumu predstavuje nesplatený zostatok istiny vo výške 931,17 eur, nesplatený zostatok príslušenstva vo výške 153,98 eur a zákonný úrok z omeškania.

3. Výzvou zo dňa 3.9.2024 vyzval Okresný súd Banská Bystrica žalobcu na preukázanie splnenia podmienok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, špecifikáciu splátky, pre ktorú nastalo vyhlásenie

mimoriadnej splatnosti a predloženie dôkazov, akým spôsobom žalobca postupoval pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver. Na základe predmetnej výzvy žalobca v písomnom podaní uviedol, že povinnosť podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka si splnil listom zo dňa 21.9.2022 označeného ako Posledná výzva k uhradeniu dlžnej čiastky/vyhlásenie okamžitej splatnosti. V tejto výzve vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky v lehote do 15 dní od doručenia výzvy a súčasne ho upozornil, že ak nedôjde v uvedenej lehote k úhrade dlžnej pohľadávky, je táto výzva zároveň vyhlásením mimoriadnej okamžitej splatnosti pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný si výzvu neprevzal v odbernej lehote, list bol žalobcovi vrátený ako nedoručená zásielka dňa 28.10.2022. Uplynutím 15 dní, t. j. 13.11.2022 došlo k zosplateniu úveru. Žalobca uviedol, že zákon nijakým spôsobom neurčuje, že posledná výzva na zaplatenie dlžnej sumy a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru musia byť dva samostatné dokumenty. Občiansky zákonník ukladá len povinnosť vyzvať dlžníka na úhradu dlžnej sumy pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, čo žalobca urobil listom zo dňa 21.9.2022. Z predmetného listu je zrejmé, že v prípade ak žalovaný nehradí dlžnú sumu v lehote 15 dní od doručenia výzvy, nastane mimoriadna splatnosť úveru. Poukázal na to, že aktuálna súdna prax pripúšťa, že výzva na zaplatenie dlžnej sumy a vyhlásenie okamžitej splatnosti sú v rámci jedného dokumentu. Ďalej uviedol, že podľa výpisu z účtu poslednú splátku žalovaný uhradil dňa 19.7.2022. Od toho dátumu žalovaný poskytnutý úver nesplácal, preto žalobca pristúpil k jeho zosplateniu. K skúmaniu bonity žalovaného žalobca poukázal na žiadosť o poskytnutie úveru, v ktorej žalovaný uviedol svoj príjem vo výške 800,- eur, ktorý bol overený prostredníctvom výpisu z bežného účtu žalovaného, pričom priemerný mesačný príjem žalovaného bol podľa výpisu 793,15 eur. Sumu výdavkov žalovaný uviedol 0,- eur, žalobca stanovil životné náklady podľa svojho interného ekonomického modelu vo výške 318,60 eur. Výšku splátok úverov žalovaný uviedol v sume 0,- eur. Dotazom do úverového registra žalobca zistil úverové zaťaženie žalovaného vo výške 206,- eur. Na základe zistených skutočností stanovil výšku mesačnej splátky nového úveru na sumu 30,- eur. Podľa žalobcu z výsledku uvedených kontrol nevyplývajú skutočnosti spochybňujúce hodnovernosť poskytnutých informácií alebo iné skutočnosti, ktoré by dôvodne spochybňovali schopnosť dlžníka splácať spotrebiteľský úver.

4. Okresný súd Banská Bystrica žalobe vyhovel platobným rozkazom sp. zn. 1Up/667/2024 zo dňa 14.2.2025, proti ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom uviedol, že celý uplatňovaný nárok považuje za premlčaný. Podľa vyjadrenia žalovaného v podanom odpore žalobca mohol žalovanému prvýkrát vyrubiť sankčný úrok v decembri 2018, kedy už žalobca evidoval, že došlo k porušeniu zmluvy z dôvodu nesplácania úveru. Po márnom uplynutí troch mesiacov mohol žalobca prvýkrát postupovať v zmysle § 5, bod 5.3 Zmluvy, t. j. vyzvať žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 dní a následne mohol pristúpiť k vyhláseniu okamžitej splatnosti. Podľa názoru žalovaného, ak tak žalobca spravil až v septembri 2022 a následne až v marci 2024 podal žalobu na upomínacom súde, učinil tak až po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Žalovaný zároveň vyjadril nesúhlas s názorom žalobcu, že výzvu na zaplatenie dlhu v lehote 15 dní a vyhlásenie okamžitej splatnosti pohľadávky je možné vykonať jedným úkonom. Podľa názoru žalovaného z dikcie ust. § 53 ods. 9 OZ je zrejmé, že upozornenie a následné uplatnenie tohto práva by mali byť dva samostatné právne úkony. V prípade, že tak žalobca urobil jedným právnym úkonom, nedošlo podľa žalovaného k okamžitej splatnosti správne, preto žalobca nemôže požadovať celý dlh. Obdobne je to upravené v § 5 bode 5.3 Zmluvy. Keďže sa jedná o nevyhnutnú zákonnú podmienku vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru, nemožno vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru žalobcom považovať za platné (§ 39 OZ).

5. Žalobca k vyjadreniu žalovaného v podanom odpore uviedol, že tri mesiace po vyrubení sankčného poplatku nemohol vykonať svoje právo domáhať sa splnenia záväzku žalovaným z dôvodu, že dlh žalovaného, tak ako si ho uplatňuje žalobca, nebol toho času splatný. Žalobcom uplatnená nárok vychádza z vyhlásenia okamžitej splatnosti podľa § 53 ods. 9 spolu s § 565 OZ, teda na základe omeškania žalovaného so splatením splátky po uplynutí viac ako troch mesiacov, a zároveň upozornením, že žalovaného v zákonnej lehote na uplatnenie tohto práva. Preto je podľa názoru žalobcu preukázané, že nedošlo k premlčaniu uplatneného nároku. Žalobca rovnako nesúhlasí s názorom žalovaného, že vyhlásenie okamžitej splatnosti bolo v rozpore so zákonom a trvá na svojej argumentácii uvedenej v odpovedi na výzvu súdu zo dňa 13.9.2024. Zároveň navrhol pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. K tomuto vyjadreniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 8.7.2025. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 7.7.2025 z dôvodu hospodárnosti a rýchlosti konania ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' svojho právneho zástupcu na predmetnom pojednávaní a súhlasil s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Zároveň uviedol, že sa pridrižiava svojich doterajších tvrdení, svoj návrh považuje za preukázaný a dôvodný. V prípade, že by súd považoval vyhlásenie mimoriadnej splatnosti za neplatné, požaduje, aby mu bol priznaný nárok na zaplatenie nezaplatených splatných splátok. Žalovaný na pojednávaní v celom rozsahu zotrval na podanom odpore, poukázal na vznesenú námietku premlčania, podľa jeho názoru bol žalobca povinný uplatniť svoju pohľadávku skôr, ako aj na skutočnosť, že nie je možné k zosplateniu pristúpiť jednou listinou spolu s výzvou na úhradu dlžnej splátky. Žalobca tiež nešpecifikoval splátku, pre ktorú je úver predčasne splatný. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/15/2023. Podľa názoru žalovaného výzva k uhradeniu dlžnej čiastky/vyhlásenie okamžitej splatnosti zo dňa 21.9.2022 tieto náležitosti nespĺňa, preto navrhol, aby súd žalobu zamietol. K alternatívnemu riešeniu žalobcu žalovaný uviedol, že toto nie je presne špecifikované, je neisté a neurčité, preto aj z uvedeného dôvodu navrhol žalobu zamietnuť a pre prípad úspechu si uplatnil náhradu trov konania.

8. Na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s obsahom žaloby a jej príloh, ako aj ostatného spisového materiálu súd zistil tento skutkový stav.

9. Dňa 17.5.2018 žalobca ako banka uzatvoril so žalovaným ako majiteľom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere mKreditka Plus č. HNN029097483/2018. Podľa § 1 (Základné ustanovenia) zmluvy sa banka zaviazala poskytnúť žalovanému revolvingový úver v podobe úverového limitu dostupného na kreditnej karte (úver s opakovane sa obnovujúcim úverovým limitom pri každej uhradenej splátke), ktorý je spotrebiteľským úverom podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zriadiť majiteľovi úverový účet s tarifou mKreditka Plus a vydať majiteľovi hlavnú kreditnú kartu typu MASTERCARD WORLD CREDIT. Žalovaný sa zaviazal splácať sumy transakcií predstavujúcich čerpanie úveru realizovaných formou kreditných kariet a úverového účtu vrátane úrokov alebo poplatkov. Žalovaný bol oprávnený disponovať s úverovým limitom do výšky 1.000,- eur. Podľa § 2 Zmluvy (Čerpanie, splácanie a obnovenie úveru) výška minimálnej splátky predstavovala 3 % z čerpanej časti úveru, pričom presná výška minimálnej splátky bola uvedená na príslušnom výpise. Minimálna splátka bola splatná do 24 dní od doručenia príslušného výpisu. Zmluva o kreditnej karte bola uzatvorená na dobu neurčitú. Podľa § 3 Zmluvy (Úročenie) bola ročná úroková sadzba dohodnutá vo výške 21,99 %, RPMN predstavovala 32,11 % a bola vypočítaná na základe predpokladov, že úver bude poskytnutý vo výške 1.000,- eur, výška úrokovej sadzby ostane nezmenená po dobu 12 mesiacov od poskytnutia úveru, k úverovému účtu bude vydaná len hlavná kreditná karta, majiteľ vyčerpá úver v deň uzavretia zmluvy vykonaním bezhotovostnej transakcie, úver bude splácaný po dobu 12 mesiacov v rovnakých mesačných splátkach vo výške 93,59 eur, spolu s mesačnou splátkou uhradí majiteľ aj poplatok vo výške 3 eur, majiteľ nebude vykonávať iné transakcie než tie, ktoré sú uvedené v zmluve, lehota splatnosti úveru nebude obnovená, úverový limit nebude navýšený. Za predpokladu riadneho a včasného splácania majiteľ uhradí celkovú čiastku 1.159,- eur predstavujúcu súčet istiny úveru, úrokov a poplatkov. Priemerná hodnota RPMN predstavovala 22,18 %. Podľa § 4 Zmluvy (Poplatky, Sankcie) sa majiteľ zaväzuje uhradiť banke poplatky podľa aktuálne platného sadzobníka ku dňu vykonania platobnej operácie, a ktorý je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o kreditnej karte. V § 5 Zmluvy (Záverečné ustanovenia) bolo upravené právo spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy o kreditnej karte bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia zmluvy. Záverečné ustanovenia tiež obsahovali dojednanie o tom, že omeškanie so splácaním úveru v lehote splatnosti môže viesť najmä k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, ak je majiteľ v omeškaní s úhradou úveru dlhšie ako 3 mesiace a čerpaný úver neuhradil ani do 15 dní od doručenia upozornenia banky na vznik okamžitej splatnosti úveru. Podľa bodu 5.6 súčasťou zmluvy sú OP, OP k debetným kartám, OP k účtom, VOP, Úrokový lístok, Sadzobník a Žiadosť o vydanie kreditnej karty F..

10. Listom zo dňa 21.9.2022 označeným ako Posledná výzva k uhradeniu dlžnej čiastky/vyhlásenie okamžitej splatnosti žalobca upozornil žalovaného na jeho dlh vo výške 76,24 eur z toho bola istina po lehote splatnosti vo výške 75,39 eur, nezaplatené úroky vo výške 0,85 eur a poplatky vo výške 0,- eur. Žalobca zároveň týmto listom vyzval žalovaného na úhradu jeho dlhu do 15 dní od doručenia tejto výzvy s upozornením, že v opačnom prípade t. j. ak nedôjde k úhrade dlžnej pohľadávky v uvedenom termíne je táto výzva aj vyhlásením mimoriadnej okamžitej splatnosti predmetnej pohľadávky. K vyhláseniu okamžitej splatnosti dôjde dňom nasledujúcim po uplynutí 15 dňovej lehoty na uhradenie

dľhu. Źalovanému bola vyzva doruĹovan poštou na korešpondenĹnú adresu, ktor Źalovaný uviedol v úverovej zmluve. Źásielka sa vrtla Źalobcovi dňa 18.10.2022 s poznámkou, Źe nebola prevzat v odbernej lehote.

11. Poslednou vyzvou na zaplatenie dlŹnej sumy zo dňa 21.2.2024, doruĹovanou rovnako na Źalovanm uveden korešpondenĹnú adresu, bol Źalovaný Źalobcom vyzvan na zaplatenie dlŹnej sumy 931,17 eur ako nesplateného zostatku istiny, nesplateného zostatku príslušenstva vo výške 153,98 eur a zákonného úroku z omeškania 7 % roĹne zo sumy 931,17 eur od 2.12.2022 do zaplatenia, spolu s trovami právneho zastúpenia vo výške 156,43 eur.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení účinnom v Ĺase uzatvorenia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, Źe na poŹiadanie dlŹníka poskytne v jeho prospech peňaŹné prostriedky do určitej sumy, a dlŹník sa zaväzuje poskytnuté peňaŹné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona Ĺ. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pŹiĹiĹkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnen niektorých zákonov v znení účinnom v Ĺase uzatvorenia zmluvy (ďalej len ako „ZoSú“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je doĹasné poskytnutie peňaŹných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pŹiĹiĹky, úveru, odloŹenej platby alebo obdobnej finanĹnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

14. Podľa § 2 písm. a), b), d) ZoSú, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo prvnick osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej Ĺinnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňaŹné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojen so spotrebiteľským úverom.

15. Podľa § 7 ods. 1 ZoSú, veriteľ je pred uzavretm zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spoĹivjucej v navýšení spotrebiteľského úveru povinn posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, prĹom berie do úvahy najmä dobu, na ktor sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj úĹel spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 7 ods. 2 ZoSú, spotrebiteľ je povinn poskytnúť veriteľovi na jeho Źiadosť úplné, presné a pravdiv údaje potrebn na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa vyuŹvať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitým zákonom.

17. Podľa § 7 ods. 17 ZoSú, veriteľ je povinn postupovať pri poskytovan spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spŹosobom, ktor nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloŹenie odbornej starostlivosti je veriteľ povinn hodnoverne preukázať.

18. Podľa § 7 ods. 18 ZoSú, vynaloŹenm odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, Źe veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraniĹn banka a poboĹka zahraniĹnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých poĹet sa rovná aspoň dvojtretinovej vĹšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktor sú zverejnen v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraniĹné banky a poboĹky zahraniĹnch bánk, v Ĺase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Podľa § 7 ods. 20 ZoSú, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraniĹn banka a poboĹka zahraniĹnej banky sú povinn urĹiť, dodrŹiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlŹzenosti k príjmu.

20. Podľa § 7 ods. 28 ZoSÚ, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 20 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 20, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa.

21. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 20 až 43.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

28. Podľa § 100 ods. 1, 2 Občianskeho zákona, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

29. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

31. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

32. Podľa § 191 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

33. Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

34. Žalobcom predloženú zmluvu súd posúdil v zmysle ustanovení zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a dospel k záveru, že táto úverová zmluva spĺňa náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú vymedzené v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetnú zmluvu uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto predmetný právny vzťah súd posúdil i podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na skutočnosť, že v právnom vzťahu založenom uvedenou zmluvou vystupoval žalovaný ako spotrebiteľ a žalobca mal postavenie dodávateľa, keďže pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti, má uvedená zmluva spotrebiteľský charakter. V posudzovanom prípade ide zároveň o tzv. formulárovú zmluvu, ktorá bola uzatváraná vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvniť nemohol.

35. Vychádzajúc z dôkazov predložených žalobcom súd považuje za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere mKredítka Plus zo dňa 17.5.2018, na základe ktorej sa banka zaviazala poskytnúť žalovanému revolvingový úver s úverovým limitom na kreditnej karte do výšky 1.000,- eur.

36. S prihliadnutím na spotrebiteľský charakter sporu je súd rozhodujúci vo veci povinný (ex officio) sa vysporiadať so všetkými konkrétnymi okolnosťami prípadu, preto súd vzhľadom na uvedenú skutočnosť a s poukazom na žalovaným namietanú otázku vyhlásenia okamžitej splatnosti, ktoré považuje za neplatné, ako aj vznesenú námietku premlčania, preskúmal platnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, teda či zosplatenie dlhu bolo vykonané v súlade so zákonom a či má právne účinky predpokladané zákonom.

37. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca zaslal žalovanému list označený ako posledná výzva k uhradeniu dlžnej čiastky/vyhlásenie okamžitej splatnosti zo dňa 21.9.2022, ktorým ho vyzval na zaplatenie dlžnej čiastky v celkovej výške 76,24 eur. Žalobca vyzval žalovaného k úhrade tejto sumy vrátane poplatku vo výške 15,- eur najneskôr do pätnástich dní od doručenia tejto výzvy, ako aj k uhradeniu všetkých ostatných dlžných splátok, ktoré budú splatné po doručení tejto výzvy s upozornením, že ak nedôjde v tomto termíne k uhradeniu dlžnej pohľadávky, je táto výzva zároveň aj vyhlásením mimoriadnej okamžitej splatnosti pohľadávky, a to vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v súvislosti s bodom 3.1.5 Všeobecných obchodných podmienok ako aj bodom 4.1.2 písm. a) bod (i) Obchodných podmienok vydávania a používania kreditných kariet v F., v omeškaní s úhradou pohľadávky dlhšie ako 3 mesiace a vzniknutú pohľadávku neuhradil ani do 15 dní od doručenia upozornenia F. na vznik okamžitej splatnosti pohľadávky. K vyhláseniu okamžitej splatnosti dôjde dňom nasledujúcim po márnom uplynutí pätnásťdňovej lehoty na uhradenie dlhu.

38. Podľa názoru žalobcu zákon nijakým spôsobom neurčuje, že posledná výzva na zaplatenie dlžnej sumy v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka musia byť dva samostatné dokumenty. S týmto názorom žalobcu sa však nemožno stotožniť.

39. Pre posúdenie platnosti jednorazového predčasného zosplatenia celého dlhu je potrebné zohľadniť špeciálnu právnu úpravu vo vzťahu k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka obsiahnutú v

ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré sa dotýkajú úverových vzťahov, kde sa má plnenie zo zmluvy vykonať v splátkach, tak ako je to aj v tomto prípade. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že žalovaný bol povinný vyčerpaný úver vrátiť veriteľovi pravidelnými mesačnými platbami, preto daný stav nemožno podriaďiť pod ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka. Naopak, ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, sa vzhľadom na dojednané podmienky a charakter revolvingového úveru vzťahujú aj na posudzovaný prípad splátkového úveru (k tomu pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne 16CoCsp/17/2024 zo dňa 26.2.2025, rozsudok Krajského súdu v banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/41/2023 zo dňa 29.5.2024, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/31/2024 zo dňa 27.2.2025).

40. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa pre účinné zosplatnenie vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšie ako 3 mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatnenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatnení úveru dlžníkovi. Tieto hmotnoprávne podmienky pre platné a zákonné zosplatnenie pohľadávky musia byť splnené kumulatívne.

41. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pritom dlžníkovi poskytuje ochranu, aby mu reálne bola poskytnutá možnosť vyhnúť sa zosplatneniu úveru tým, že na základe doručenej upozorňujúcej výzvy veriteľa v poskytnutej lehote nie kratšej ako 15 dní, uhradí dlžnú časť záväzku. Účinné uplatnenie práva podľa § 565 OZ je preto podmienené tým, že veriteľ v uvedenej lehote upozorní dlžníka na to, že toto právo využije.

42. Súdna prax ustálila ohľadom jednostranných právnych úkonov (upozorňujúca výzva, oznámenie o zosplatnení), že sa vyžaduje ich preukázateľné doručenie, resp. dôjdenie do dispozičnej sféry adresáta v zmysle § 45 ods. 1 OZ (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020).

43. Oprávnenie požadovať zaplatenie celej dlžnej sumy, ktorá mala byť platená v splátkach, podľa § 565 Občianskeho zákonníka predstavuje jednostranný právny úkon, pre ktorý je potrebný prejav vôle konajúceho voči adresátovi tohto právneho úkonu. Aj z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva, že výzva na zaplatenie dlžnej sumy (pred zosplatnením) slúži ako upozornenie na budúcu možnosť veriteľa uplatniť (dohodnuté) právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Pre účinné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa okrem predchádzajúcej výzvy na úhradu dlžnej splátky úveru vyžaduje ďalší právny úkon, t. j. samostatné vyhlásenie úveru za predčasne splatný, a to až po uplynutí troch mesiacov odkedy sa žalovaný dostal do omeškania zo zaplatením príslušnej splátky, aj to len najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Z uvedeného dôvodu je podľa názoru súdu vylúčená kumulácia výzvy so žiadosťou o predčasné zaplatenie celej pohľadávky.

44. Žalobca nepredložil listinné dôkazy, ktoré by preukázali samostatnú výzvu na úhradu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a súčasne samostatné vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka, preto súd dospel k záveru o neplatnosti vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

45. Aj v prípade, že by súd pripustil názor žalobcu, že na účinné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postačuje jeden právny úkon, čo nepripúšťa, je pre platný právny úkon zosplatnenia zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh. Výzva prezumovaná § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Uvedenie konkrétnej splátky je rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie iba výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údaju nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je objektívne vopred možné určiť, kedy si dodávateľ uplatní (resp. môže uplatniť) svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Bez uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ dlh mienil zosplatniť nie je výzva na zaplatenie dostatočne určitá, a teda dostatočne určitým nie je ani právny úkon, ktorým veriteľ realizoval predčasne zosplatnenie úveru. Zároveň absencia identifikácie takejto splátky spôsobuje následnú nemožnosť preskúmania splnenia podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a splatnosť tohto úkonu.

So zosplatnením je spojená aj otázka uplatniteľnosti pohľadávky na súde a tomu zodpovedajúcimi prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany, ktorú môžu strany sporu v konaní pred súdom využiť, vrátane námietky premlčania. Špecifikácia splátky pre spotrebiteľa predstavuje podklad pre procesnú obranu a veriteľovi neumožňuje dotvárať skutkový stav takým spôsobom, aby bolo možné následne polemizovať, pre ktorú splátku veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru, pokiaľ ho zosplatnil platne. V tejto súvislosti súd poukazuje napr. na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.1.2024, sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 6.6.2024 a uznesenie sp. zn. 6Cdo/152/2022 zo dňa 13.2.2025 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 3/2025.

46. Keďže súd dospel k záveru, že predčasné zosplatnenie nemôže byť považované za platné, je predmetný spotrebiteľský úver stále živý (zmluva o kreditnej karte bola uzatvorená na dobu neurčitú). Vychádzajúc z uvedeného stavu bolo by možné žalobcovi priznať iba jednotlivé nezaplatené splátky úveru, ktoré mal žalovaný v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere platiť. V zmysle § 2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a poplatkov závisí od vyčerpanej čiastky úveru. Žalovaný sa zároveň zaviazal úver pravidelne splácať prostredníctvom minimálnej splátky, pričom táto minimálna splátka je vo výške 3 % z čerpanej časti úveru, s tým, že presná suma tejto splátky je uvedená vo výpise a je splatná do 24 dní od doručenia príslušnej splátky. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka nemožno premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy vymáhať. Povinnosťou súdu je tiež posúdiť, či jednotlivé neuhradené splátky úveru nie sú premlčané v zmysle § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka.

47. Pre prípad, že by súd považoval vyhlásenie mimoriadnej splatnosti za neplatné, žalobca požadoval, aby mu súd priznal nárok na zaplatenie nezaplatených splatných splátok. Žalobca však podľa názoru súdu neunesol bremeno tvrdenia a ani bremeno dôkazu pokiaľ ide o označenia jednotlivých splátok úveru, ich výšky a splatnosti, ktorých zaplatenia sa voči žalovanému v predmetnom konaní domáhal. Z vykonaného dokazovania vyplynul záver o neplatnosti zosplatnenia úveru a zároveň o bezúročnosti úveru, avšak zo strany žalobcu neboli produkované skutkové tvrdenia a dôkazy, ktoré by konkretizovali a špecifikovali výšku jednotlivých splátok úveru po lehote splatnosti, ktoré je žalovaný povinný doplatiť žalobcovi. V zmluve o spotrebiteľskom úvere nebola dojednaná pevná suma každej minimálnej splátky, ale bola dojednaná jej pohyblivá výška vo výške 3 % z čerpanej časti úveru. Žalobca netvrdil ani nepreukázal, ktoré konkrétne splátky, za ten-ktorý mesiac, a v akej výške boli zo strany žalovaného neuhradené a splatné. Nepredložil žiaden listinný dôkaz, na základe ktorého by súd mohol posúdiť dôvodnosť tej - ktorej splátky, a zároveň posúdiť ich premlčanie podľa § 54a Občianskeho zákonníka. Žalobca preto neunesol dôkazné bremeno o rozsahu jeho nároku.

48. V sporovom procese povinnosť tvrdenia aj dôkazné bremeno spočíva na tej sporovej strane, ktorá z existencie určitých skutočností vyvodzuje pre seba priaznivejšie právne dôsledky, spravidla ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tvrdí. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu. Strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažoval za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

49. Súd nie je povinný za sporovú stranu vyhľadávať rozhodujúce skutočnosti z predložených dôkazov, aby tým nahrádzal jej procesnú nečinnosť. V súlade so zásadou kontradiktórnosti konania nie je úlohou súdu ani zisťovať a robiť skutkové závery na základe vlastnej iniciatívy (pozri napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/20/2020 zo dňa 23.9.2020). Bolo by porušením aj zásady rovnosti strán sporu, ak by súd tvoril skutkové tvrdenia za žalobcu. Uvedené platí o to viac v sporoch s ochranou slabšej strany v zmysle § 290 a nasl. CSP, ktorou je aj žalovaný v tomto prípade, nakoľko by tým došlo k porušeniu zásady „ne ultra petitem“, čo by spôsobilo porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces (k tomu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.2.2024).

50. V tomto smere súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoCsp/16/2024 z 24.4.2024, v ktorom odvolací súd uviedol: „v zhode s názorom okresného súdu poukazuje na jednu z podstatných náležitostí žaloby v zmysle § 132 ods. 1 CSP, ktorou je povinnosť tvrdenia, aby súd mohol rozhodnúť o uplatnenom nároku v zmysle uplatneného petitu. Žalobca svoj nárok v spore vymedzil ako plnenie z úveru, ktorý mal byť predčasne splatný. Ak by okresný súd namiesto zamietnutia žaloby priznal žalobcovi plnenie splatných splátok zo zmluvy o úvere bez toho, aby žalobca doplnil rozhodujúce skutkové tvrdenia v tomto smere (poznámka odvolacieho súdu: napriek tomu, že na uvedené bol súdom prvej inštancie vyzvaný, pričom sa nezúčastnil ani nariadeného pojednávania, kedy sa mohol oboznámiť s predbežným právnym posúdením súdu) a navrhol prípadný eventuálny petít, by takýmto rozhodnutím prekročil rámec vymedzeného petitu, nakoľko by priznal plnenie z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v samotnej žalobe. Napriek tomu, že žalobca sa domáhal plnenia z rovnakej zmluvy, po skutkovej stránke tvrdil, že došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti poskytnutého úveru. Ak by teda okresný súd bez procesnej aktivity žalobcu tomuto priznal uplatnený nárok v rozsahu splatných splátok spolu s príslušenstvom, tak by prekročil žalobný návrh, a to ešte v spore s ochranou slabšej strany v zmysle § 290 a nasl. CSP, ktorou bol žalovaný, čím by porušil zásadu „ne ultra petitem“, čo by spôsobilo porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.2.2024).“ Zhodný názor zaujal i Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 2CoCsp/20/2020 z 23.9.2020.“

51. Keďže podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je žalobca ako veriteľ povinný pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako dlžníka splácať spotrebiteľský úver, súd sa tiež zaoberal tým, či veriteľ postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní tohto spotrebiteľského úveru žalovaného, a teda či riadne zisťoval a preveroval jeho bonitu (k tomu pozri napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp/42/2022 zo dňa 26.10.2023).

52. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

53. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať úver nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25.7.2018, sp. zn. 33Cdo 2178/2018).

54. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/17/2024 zo dňa 27.6.2024 vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká

bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných a z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (obdobne rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 16CoCsp/1/2023 zo dňa 25.7.2023).

55. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie jeho schopnosti splácať dlh zo zmluvy.

56. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že žalobca sa pri poskytovaní úveru žalovanému, posudzujúc jeho úverovú schopnosť, zisťoval príjmy a výdavky žalovaného z informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru, z výpisu z bežného účtu žalovaného a z výpisu z kreditnej karty, pričom žalobca overoval úverovú zaťaženosť žalovaného v úverovom registri. Je povinnosťou veriteľa informácie získané, či už v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz, vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí. Podľa názoru súdu konanie žalobcu pri posudzovaní bonity žalovaného bolo bez náležitej odbornej starostlivosti, pričom nezohľadňovalo individuálne pomery žalovaného a jeho výdavky, ktoré žalobca vôbec neskúmal. Žalobca nepreukázal kedy a či vôbec zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovaného, napr. na domácnosť, stravu, atď. Podľa názoru súdu je odborná starostlivosť poskytovateľa úverov starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. Nie je odbornou vtedy, ak je povrchná, ak je jej zmyslom expanzia kvantity bez zohľadnenia kvality, a to nielen vo vzťahu k spotrebiteľom, ale aj vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne ohrozené taktiež. Aj keď totiž zákon ukladá spotrebiteľom povinnosť poskytnúť údaje umožňujúce posúdiť veriteľovi jeho schopnosť splácať úver, nezabavuje to veriteľa jeho povinnosti údaje získané od spotrebiteľa v rámci možností preveriť a následne profesionálne vyhodnotiť. Veriteľ musí náležite zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver a požadovať doklady k jeho tvrdeniam. Veriteľ by mal úverovú bonitu dlžníka aktívne zisťovať a preverovať. Uvedené platí o to viac v prípade, keď dlžník v žiadosti o poskytnutie úveru uvedie, tak ako v tomto prípade, výdavky a úverové zaťaženie vo výške 0,- eur. Čo sa týka skúmania príjmov žalovaného, žalobca mal vychádzať z príjmov overených na bežnom účte žalovaného. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalobca nepredložil žiadne výpisy z účtov, z ktorých príjem žalovaného vyhodnocoval. Žalobca nepredložil žiadnu lustráciu zo Sociálnej poisťovne, kde by si overoval príjem žalovaného a trvanie jeho pracovného pomeru. Zároveň žalobca nepreukázal, či pre účely posúdenia bežných výdavkov analyzoval z bežného účtu žalovaného aj jeho výdavky, na základe

ktorých by si vytvoril reálny obraz o jeho výdavkoch na živobytie, domácnosť, dopravu a iné životné náklady žalovaného. Vo vzťahu k úverovému zaťaženiu žalovaného je potrebné zdôrazniť, že skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je podľa súdu dostatočné, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Napokon žalobca nepredložil ani samotnú žiadosť o poskytnutie úveru, z ktorej by údaje poskytnuté žalovaným vyplývali. Žalobca v posudzovanom prípade vôbec neskúmal reálne výdavky žalovaného, nezisťoval aké ďalšie výdavky má spojené so stravovaním, cestovným, ubytovaním, ošatením, platbami za mobilný telefón, internet, a ďalšie. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca nepredložil hodnoverné dôkazy, potrebné na preukázanie, či veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným skúmal riadne jeho schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

57. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno usudzovať, že žalobca ako veriteľ porušil svoje povinnosti overiť úverovú schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa, keďže mu poskytol úver bez overenia údajov o jeho ekonomickej situácii, bez akéhokoľvek ďalšieho preverenia a aktívneho zisťovania jeho bonity so skúmaním jeho výdavkov (na zabezpečenie bývania, energií, stravy, dopravy, telekomunikačné služby, poistenie, výdavky osobnej potreby, atď.).

58. K posudzovaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver pristúpil žalobca len formálne, nevytvoril si reálny obraz o celkovej majetkovej situácii žalovaného a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný ustanovením § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre posúdenie splnenia povinnosti v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa. Podľa dôvodovej správy k predmetnému ustanoveniu, by toto ustanovenie malo zabezpečiť záujem veriteľov správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať a správať sa tak obozretne jednak z pohľadu návratnosti úveru a jednak z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov.

59. Žalobca nepreukázal, že by ho skutočne zaujímala bonita žalovaného, keď ho v konečnú dôsledku dostatočne nezaujímali ani jeho výdavky, ich výška a stabilita. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, súd prvej inštancie považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 zo dňa 11.10.2011).

60. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že veriteľ v danej veci hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovaného ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1, v spojení s § 11 ods. 2 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by zisťoval a vyhodnotil dostatočným spôsobom príjmovú a výdavkovú stránku žalovaného pred uzavretím zmluvy o úvere. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa.

61. Vychádzajúc z daného stavu možno uzavrieť, že v súdenom spore neboli splnené podmienky na platné vyhlásenie úveru za predčasne splatný, a zároveň zo zistených skutočností vyplývajúci postup žalobcu je možné v konkrétnych okolnostiach zisteného skutkového stavu hodnotiť ako nekonanie s odbornou starostlivosťou pri posúdení splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, pričom túto svoju povinnosť hrubo porušil, s dôsledkami, ktoré z porušenia vyplývajú, t. j. naplnenie predpokladov hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

62. Vzhľadom na uvedené skutočnosti s poukazom na citovanú právnu úpravu súd podanú žalobu zamietol.

63. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

65. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech rozhodnutie bolo vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).